

LIDOVÁ, SVĚTSKÁ A NÁBOŽENSKÁ LITERATURA

O ženě zlobivé

(...)

Pakli k ní který hněv máš,
kup jí měšec, nuož i nový pás,
a čímž bude viece rotiti,
máš ji vždy dary krotiti,
a čímž bude viece láti,
a ty jí máš vždy dar dáti.

Pakli jest nemilá proč,
a ty k ní pak veselé kroč,
vždy s ní pěkně nakládaje,
netepa jie ani jí laje.

Když tě bude chteti bíti,
nemáš nic pryč ustúpit;
muozeš jie tiem pokusiti,
smie-liť to pak učiniti.

Když dá dvě nebo tři rány,
ještě nehněvaj sě na ni,
zdali klamajíc to činí,
ještě nedaj jí v tom viny.

Bude liť velmi búchaty,
tepruv hlédaj utiekati,
schovaj sě někde uteka
a svú duši v sě uvleka;
budiž tu, ažž ji hněvy minú,
potom bude myslí jiné.

Chovaj sě pak na večeři,
ať tebe vies neudeří.

Mluv k ní velmi dobratívě
a čině k ní milostívě,
nehněvaj sě, ale směje
řci: „Máš zlé obyčeje;
milá paní, ostaň toho,

škodit tobě i mně mnoho,
ač ty sě chceš vždy zlobiti,
hněvajíc sě i mě bíti.
Včeras velmi provinila,
že si muže bíti chtěla;
s právem by sě tiem styděla!“
Dobrotú svú jejie viny
přemóžeš i ty zlé činy.

„Nezlost sě tak, ani hněvaj,
pokoj sobě i mně daj.
Snad sě já také rozhněvám,
i bude to škoditi nám;
že budevě zle bydliti,
budú sě nám lidé smieti,
nebo že tě musím bíti.

Tajná žalost

Tajná žalost při mně bydlí,
když mi jie nelzě vídati.
Zlet' bude, ačč sě to prodlí,
nebudu-l' u nie bývati.

Bych pobyl u nie do roka,
zbyl bych smutka i vše nůzě,
netbal bych na zlého soka,
nechajž bydlí ktož chce, v tuzě.

Nepaměti, téť sě lekám,
byť mne ke škodě netáhla.
Rač pomnieti, za to prosím,
tys mocně v mé srdce sáhla.
Jáť pomním jedinké slovo,
toť mi přišlo k utěšení,
za sto let v mé srdci novo,

potom do mého skončenie.
Srdceť sě nemóže děliti,
kdežž jest, tuť jest vší silú.
Pěkná, rač ustavičná býti,
ač chceš slúti věrnú milú!
S šérým očkem sokolíku,
toběť jsem v tú službu poddán!
Najmlejší andělíku,
ty si mého srdéčka pán!

Hospodine, pomiluj ny

Hospodine, pomiluj ny!
Jezukriste, pomiluj ny!
Ty, spase všeho mira,
spasiž ny i uslyšiž,
Hospodine, hlasy našě!
Daj nám všem, Hospodine,
žizn a mír v zemi!
Krleš! Krleš! Krleš!

1. Jaké rady dává autor muži, který má zlobivou ženu, v následujících situacích?

- zlobí se na ženu – .....
- žena je protivná – .....
- chce muže bíti – .....
- muži dá dvě nebo tři rány – .....
- bije ho už moc – .....
- večeří spolu po výprasku – .....

2. a) Může muž podle prvního textu uhodit ženu? Pokud ano, příslušný verš v textu podtrhni. ANO – NE b) Co si o tom myslíš ty? .....

3. Popiš náladu muže, který složil básničku „Tajná žalost“.

4. U každého z následujících výrazů rozhodni, zda se týká písničky „O ženě zlobivé“ (O), „Tajná žalost“ (T) či „Hospodine, pomiluj ny“ (H).

duchovní

nešťastná láska

prosba

smutná

legrace

modlitba

satira (zesměšňuje)

milostná

nadsázka

5. a) Kam bychom mohli všechny texty zařadit? Zakroužkuj dvě možnosti.

a) epika

b) lyrika

c) drama

d) poezie

e) próza

b) Svou odpověď zdůvodni.